

ALI ŠOLE V MANANGU RES NE POTREBUJEMO VEČ?

S POMOČJO SREDSTEV, KI SO JIH ZAGOTOVILI FOND SOLIDARNOSTI Z DRŽAVAMI V RAZVOJU IN Z NEUVRŠČENIMI DRŽAVAMI IN ZAVOD ZA MEDNARODNO EKONOMSKO IN TEHNIČNO SODELOVANJE, JE V NEPALU ZRASLA ŠOLA ZA GORSKE VODNIKE. DUŠA PROJEKTA JE BIL ALEŠ KUNAVER. NJEGOVIM ORGANIZACIJSKIM SPOSOBNOSTIM GRE ZASLUGA, DA JE BILA ŠOLA ZGRAJENA IN DA JE ZAŽIVELA.

Šola stoji v prelepem okolju pod mogočnimi Anapurkami v dolini reke Marsiandi. Tod mimo vodi eden najlepših trekingov. Vsako leto sta v njej začetni in nadaljevalni tečaj, ki trajata po 30 dni. Namenjena sta nepalskim visokogorskim nosačem, ki po tehničnem znanju zaostajajo za tujimi alpinisti, ki osvajajo njihove osemtisočake. Prav to je bil glavni razlog za ustanovitev šole. Vsako leto se v njej izšola okrog 40 gorskih vodnikov, ki potem boljše in varneje sodelujejo na tujih odpravah. V zadnjem času organizirajo celo svoje odprave, tudi po zaslugi obsežnejšega znanja, ki ga dobe v tej šoli.

Drugi razlog za ustanovitev šole pa je bil, da uvrstimo naše vezi z Nepalom in poleg velikih uspehov naših odprav še na ta način pokažemo našo navzočnost v tej deželi prijaznih ljudi.

Šola je bila odprta leta 1980 in do danes se je v njej zvrstilo že sedem tečajev, ki so jih vodili naši instruktorji. Na njih se je izšolalo prek 250 Nepalcev.

Prva leta po ustanovitvi so šolo financirali ustanovitelji. Po njihovih normah, ki veljajo za tehnična podjetja v tujini, pa so le-ta po petih letih sposobna samostojno delati. Šola pa je povsem drugačnega značaja, zato Nepalci še nekaj časa ne bodo sposobni sami voditi šole — še vedno bodo potrebovali naše instruktorje.

USAHNIL JE GLAVNI VIR

Tukaj pa se prično težave. Glavni vir financiranja je usahnil in sedaj vsako leto na novo iščemo sponzorje, ki zagotove udeležbo naših instruktorjev v šoli. Doslej je v njej sodelovalo 21 gorskih vodnikov iz Jugoslavije. Izbor instruktorjev, pripravo programa šole in tudi sredstva zanje zbira PZS. Tu pa se spet zatakne. Žal se celo v vrhovih te naše najmnogičnejše organizacije pojavlja vprašanje iz naslova tega zapisa. To pa je že kritično.

Naša dolžnost ni bila le postaviti zidove in strehe stavbe, v kateri potekajo teore-

tična predavanja, ampak tudi zagotoviti instruktora za alpinistične ture, na katerih tečajniki dobijo praktične izkušnje.

Kje torej dobiti denar, če celo v matični hiši nimamo dovolj razumevanja? Zadnjih nekaj tečajev je bilo pripravljenih le ob skrajnim naporih amaterskih zanesenjakov, ki za svoje delo ne dobe nobenega denarja. Lani so instruktorji dobili recimo celih 90 dolarjev, pa še samo dva smo lahko poslali v Nepal, ker več ni bilo denarja. Kako pa lahko dva posredujeta znanje in varno vodita 30 tečajnikov, je že vprašanje iz etike gorskih vodnikov. Edina nagrada ostane torej dvomesečno bivanje v Nepalu. Vsem pa še to ni omogočeno. Vsi potujemo tja z neplačanim dopustom, brez nadomestila za izgubljeni zaslužek. Spremljajo nas le nevoščljivi pogledi sodelavcev, ki trdo delo pri organizaciji in vodenju tečaja zamenjujejo s prijetnim izletom v eksotično deželo.

POSLEDICE, ČE ŠOLE ENKRAT NE BI BILO

Morda je prav to zanesenjaštvo in pa dejstvo, da tečajni vsako leto so, krivo, da še vedno delamo v takih mizernih razmerah. Vse premo ljudi na PZS se zaveda, kaj bi se zgodilo, če tečaja enkrat ne bi bilo. Takoj bi ga pripravili vodniki iz kakšne druge alpske države, kjer sta planska zavest in smisel za poslovnost bolj razvita. Nam bi bila takoj za vedno zaprta vrata v šolo. To se je že zgodilo z nadaljevalnimi tečaji, ki jih sedaj vodijo Francozi. Nikakor ne smemo dovoliti, da tako izgubimo še začetne. Ves dosedanji trud bi bil zaman.

Izhod ni tako zamotan, kot se zdi. Delna rešitev bi bila že uvrstitev na seznam akcij z mednarodnim pomenom, ki jih financira Zveza za telesno kulturo Jugoslavije. Akcije je treba pač le prijaviti na obrazcu, ki ga vsako leto pošljejo na PZJ, pa še kam. Ti obrazci potem veselo obležijo v predalih prezasedenih funkcio-

narjev, ki se jim pač mudi z enega na drugi planinski tabor, srečanje... kjer imajo slavnostne govore, v katerih poudarjajo zasluge naše planinske organizacije tu in tam.

Druga pot do denarja je vnovična uvrstitev v proračun Fonda solidarnosti, od koder smo neupravičeno izpadli. Naše delo so vrednotili s tehničnimi kriteriji, to pa ne gre.

KLIC V SILI

Solo torej potrebujemo. Namesto tega vprašanja bi si lahko zastavili drugega: Komu je šola odveč, saj mu predstavlja dodatno delo?

Vsota, ki jo moramo letno zbrati, ni prevelika za našo zadolženo državo, saj inštruktorji ne zahtevamo zaslužkov, kakršne za svoje delo dobivajo naši strokovnjaki za svojo pomoč tujim državam. Prav pa bi bilo, če bi se tej vsoti vsaj približali, saj smo vsi gorski vodniki, torej tudi stro-

kovnjaki. Lahko bi jo zbrali z malo večjo zagnanostjo naših funkcionarjev, ki imajo vpliv pri vseh naštetih naslovih.

Ta polemika je pravzaprav klic v sili, da ne bi izgubili še ene tistih redkih oblik naše navzočnosti v tujini, ki so nam še ostale! Ne moremo si privoščiti, da bi izginili s svetovnega prizorišča, saj je to tudi osnova naše identitete, o kateri zadnji čas toliko govorimo.

Delo šole smo dolžni nadaljevati tudi v spomin Aleša Kunaverja, ki je šoli posvetil kar dve desetletji svojega življenja. Prav letos bo na procelju šole odkrita spominska plošča Alešu. Še najbolj pa se mu bomo oddolžili z nadaljevanjem njegovega dela pri šoli.

Tečaj torej tudi letos bo — in to po zaslugi posameznikov, ki so zbrali potrebni denar. V nedogled pa tako ne bo šlo. Financiranje je treba urediti sistemsko in ne le z vsakoletnimi improvizacijami.

Vodja šole
Peter Markič

V NOVEMBRSKI ŠTEVILKI PLANINSKEGA VESTNIKA PREBERITE:

- Popotništvo — pomlajena oblika sprostitvene dejavnosti (Ob odprtju poti E 7-YU; Brane Sotošek)
- Ali je planinska članarina res previsoka? (Jože Dobnik)
- Kljub megli in mrzlemu vetru se je na Poreznu zbralo več kot 5000 ljudi (Za dan planincev smo slovenski planinci dobili močno zvečano postojanko na Poreznu; Jože Čurin)
- Nov planinski dom na Ermanovcu (Jože Čurin)
- Čudovita narava in radoživi ljudje (V rubriki Portret planinke predstavljamo mladinko Teo Kalčič iz Ilirske Bistrice; Jože Krajnc)
- Ozaveščenost planincev se je spodbudno povečala (Med »triglavskimi smetarji«: letos že enajstič po vrsti; Jože Čurin)
- Nagrada naj bo po Nejcu (Ob sklepu nagradnega natečaja za gorniško literaturo in krajši gorniški tekst; Tone Frelj)
- Franček Knez pred najkrušljivejšo steno (Marlen Premšak)
- Dobesedni mir na Mirni gori (V rubriki Obraz v gorah predstavljamo Marijo in Vinka Aupiča, oskrbnika Doma na Mirni gori; Marlen Premšak)
- In vrsto drugih zanimivih sestavkov

nasmejmo se...

